

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Chișinău
(sediul BUIUCANI)
MD-2004, mun. Chișinău,
str. Ștefan cel Mare 200
tel. 022-20-49-22

The Supreme Council of Magistrates
Chișinău District Court
(Buiucani Office)
MD-2004, Chișinău, 200th Ștefan cel
Mare street
Tel. number 022-20-49-22

Nr. 25c¹¹-116/2018 din 12.08.2019

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28

Prin prezenta, în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Vă prezintă alăturat sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate a:

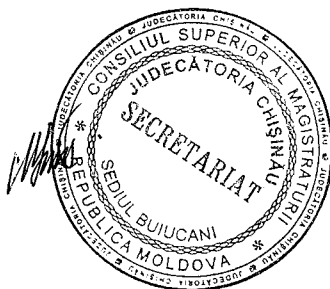
- art. 61 alin. (1) al Codului Executare al Republicii Moldova.

De asemenea, Vă prezentăm alăturat:

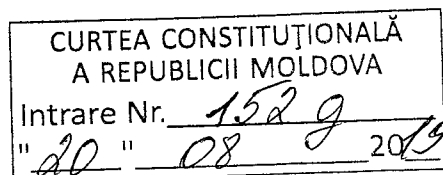
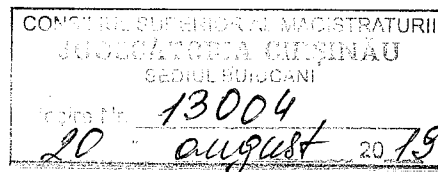
- încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 mai 2019, pronunțată în cauza civilă nr. 25c¹¹-116/19, pe 3 file;
- sesizare privind excepția de neconstituționalitate, pe 7 file.
- cererea de chemare în judecată a lui Iurcu Veaceslav împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, executorul judecătoresc Ghețiu Liudmila privind contestarea actelor executorului judecătoresc, pe 4 file;
- cererea de concretizare a pretențiilor, pe 1 filă.

Cu respect,

Judecător

Natalia Patrașcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume – **Iurcu**
2. Prenume – **Veaceslav**
3. Adresa – **mun. Chișinău, Sîngera, str. Schinoasa 14, ap. 20**
4. Tel. – **069375868**
5. Numele și prenumele reprezentantului - **Ipatii Denis**
6. Ocupația reprezentantului – **Avocat**
7. Adresa reprezentantului – **mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 62, of.1**
8. Tel. reprezentantului- **079 89 87 88**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Exercitarea controlului constituționalității prevederilor art.61 alin.(1) al Codului de Executare al RM (în partea evidențiată): (Refuzul de a intenta procedura de executare)

Executorul judecătoresc **poate** refuza intentarea procedurii de executare dacă:

- a) documentul nu este de competența sa;*
 - b) termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;*
 - c) documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;*
 - d) documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;*
 - e) termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;*
 - f) documentul a fost executat.*
- prin prisma art.art. 1, 4, 20, 23, 26, 46 și 114 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La data de 25.05.2018 reclamantul Iurcu Veaceslav a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediu Centru, o cerere de recurs (conestație) împotriva Încheierii privind primirea, intentarea procedurii de executare nr. 023-91/18 din data de 17.05.2018, întocmită de executorul Judecătoresc Ghețiu Liudmila, la cererea creditorului Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI, în baza Titlului Executoriu nr. 1-179/01 emis de Judecătoria Militară la data de 15.10.2001 privind încasarea de la Iurcu Veaceslav în beneficiar Departamentul Situații Execuționale a datoriei în sumă totală de 146 000 lei, executat parțial cu restanța de 132100 lei.

În motivarea recursului, reclamantul a motivat că pornirea procedurii executorii de către executorul judecătoresc este una ilegală, căci de către creditor a fost omis termenul de 3 ani oferit de legislație pentru înaintarea titlului executoriu spre executare, iar executorul judecătoresc nu a avut competența necesară de a repune pe creditor în termenul omis, or Codul de Executare atribuie această competență exclusiv instanței judecătorești..

și anume la data de 19.12.2013 Executorul Judecătoresc Ghețiu Liudmila prin încheierea nr. 023-133r/13 conducându-se de prevederile art.65, 66, 86 alin.(1) al Codului de executare a dispus restituirea documentului executoriu 1-1789/01 din 15.10.2001 menționat supra, prin urmare consideră reclamantul că pornirea procedurii de executare cu depășirea termenului prevăzut de legislație cu mai mult de 2 ani de zile constituie un abuz grav.

Deja în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, executorul judecătoresc a prezentat referința precum și Încheierea de refuz în primire spre executare a documentului executoriu din data de 10.05.2018 nr. 023-88/18, (*emisă cu 7 zile înainte de încheierea contestată în instanță*) prin care a refuzat în primirea spre executare a documentului executoriu menționat din motivul omiterii termenului de înaintare conducându-se de prevederile alin.(1) al art.16 al Codului de Executare.

Astfel la moment cauza este pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, la judecătorul Natalia Patrașcu, sub nr. 25c¹¹-116/2018.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia noastră, prevederile art.61 alin.(1) al Codului de Executare al RM (în partea evidențiată): Executorul judecătoresc **poate** refuza intentarea procedurii de executare dacă:

- a) *documentul nu este de competența sa;*
- b) *termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;*
- c) *documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;*
- d) *documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;*
- e) *termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;*
- f) *documentul a fost executat.*

sunt neconstituționale și care prin urmare încalcă grav drepturile fundamentale ale reclamantului prin urmare solicităm Onoratei Curți verificarea constituționalității acestei norme prin prisma art.art. 1, 4, 20, 23, 26, 46 și 114 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

”Statul Republica Moldova”

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

”Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20

”Accesul liber la justiție”

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

”Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

”Dreptul la apărare”

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 46

”Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia”

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averele dobîndite licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 114

”Înfăptuirea justiției”

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

2. CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (ROMA, 4.XI.1950)

Articolul 6.

”Dreptul la un proces echitabil”

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE, (Paris, 20.III.1952)

Articolul 1

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

3. RECOMANDAREA NR. (2003)17 PRIVIND EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI

(adoptată de Comitetul Miniștrilor în 9 sept. 2003, la a 851-a reuniune a delegațiilor miniștrilor)

III. Proceduri de executare

1. Pentru ca procedurile de executare să fie cât mai efective și eficiente posibil,
 - a. executarea trebuie definită și fixată de un cadru legal clar, stabilind puterile, drepturile și responsabilitățile părților și ale terților;
 - b. executarea trebuie făcută în conformitate cu legislația și hotărârile judecătorești relevante. Orice lege trebuie să fie suficient de detaliată pentru a oferi securitate juridică și transparență procedurii, precum și pentru a face ca procedura să fie cât mai previzibilă și eficientă;
 - c. părțile au datoria de a coopera în mod adecvat la procesul de executare; mai ales în chestiuni ce privesc dreptul familiei, autoritățile trebuie să faciliteze această cooperare;
 - d. debitorii trebuie să furnizeze informații la zi asupra veniturilor lor, al bunurilor lor și a altor chestiuni relevante;
 - e. statele trebuie să stabilească un mecanism pentru a preveni abuzurile din partea părților în timpul procedurii de executare, dar care nu trebuie să ducă la o rejudecare a cazului;

- f. nu trebuie să existe amânări în procedura de executare, decât dacă motivele sunt prevăzute de lege. Amânarea trebuie să fie subiect de analiză din partea unui judecător;
- g. în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere mai ales prevederile art. 6 și 8 ale CEDO. Dacă se impune, interesele terților trebuie, de asemenea, luate în considerare. Când procedura de executare are în vedere chestiuni de dreptul familiei, trebuie luate în considerare interesele membrilor familiei. În plus, când procedura de executare are în vedere drepturile copilului, interesul superior al copilului trebuie să primeze, în conformitate cu legislația internațională și națională;
- h. anumite bunuri esențiale și a anumită parte din veniturile debitorului trebuie protejate, cum ar fi bunuri de bază ale gospodăriei, venituri sociale de bază, bani pentru nevoi medicale esențiale și unelte de lucru necesare.

2. Procedurile de executare trebuie:

- a. să fie definite în mod clar și ușor de administrat de către agenții de executare;
- b. să prescrie o definiție și o listă exhaustivă a titlurilor executorii și modul în care devin aplicabile;
- c. să definească în mod clar drepturile și obligațiile debitorilor, creditorilor și ale terților, inclusiv, pentru ultimele două categorii, a rangului lor și a dreptului la sumele de bani recuperate și distribuite;
- d. să asigure cele mai eficiente și adecvate moduri de a transmite documentele (de exemplu, prin remitere manuală de către agentul de executare, mijloace electronice, poștă);
- e. să asigure măsuri pentru a preveni sau împiedica abuzurile procedurale;
- f. să instituie dreptul părților de a solicita suspendarea executării, în vederea asigurării protecției drepturilor și intereselor lor;
- g. să instituie, când e cazul, dreptul de recurs la hotărârile judecătorești și extrajudiciare luate în cursul procesului de executare.

4. LEGEA NR. 100 DIN 22.12.2017 CU PRIVIRE LA ACTELE NORMATIVE

Articolul 3

”Principiile activității de legiferare”

(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:

- a) constituționalitatea;
- b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale;
- c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente;
- d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;
- e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității;
- f) respectarea ierarhiei actelor normative.

(2) La elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene.

(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:

- a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;
- b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

5. CODUL DE EXECUTARE AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

"Sarcina și scopul procedurii de executare"

(1) Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

(2) În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Articolul 2

"Principiul legalității"

Executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Articolul 16

"Termenele de prezentare a documentelor executorii spre executare"

(1) Titlul executoriu poate fi prezentat spre executare în decursul a 3 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în al cărei temei a fost emis, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Documentul executoriu privind urmărirea plăților periodice își menține valabilitatea în cursul întregii perioade în care urmează să se efectueze plățile. Termenul stabilit la alin.(1) se aplică fiecărei plăți periodice în parte, iar curgerea lui începe de la scadența fiecărei plăți.

(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în decursul a 30 de zile de la data expirării termenului de executare benevolă stabilit de lege sau de instanța de judecată.

(4) Hotărârile cu privire la contravenții se prezintă spre executare în termenele stabilite de Codul contravențional, dacă legea nu prevede altfel.

(5) Termenele de prezentare a documentelor executorii se calculează în conformitate cu art.111 din Codul de procedură civilă.

Articolul 17

"Întreruperea termenului de prescripție pentru prezentarea documentului executoriu spre executare"

(1) Termenul de prescripție pentru prezentarea documentului executoriu spre executare se întrerupe:

a) prin intentarea procedurii de executare;

b) prin executarea parțială înainte de începerea executării silite sau prin îndeplinirea de către debitor (reprezentantul sau fidejusalul acestuia) a unui act de recunoaștere, în orice alt mod, a obligației.

(2) După întrerupere, curgerea prescripției începe din nou. La calcularea noului termen de prescripție, perioada scursă până la întrerupere nu se ia în considerare.

(3) În caz de restituire a documentului executoriu care nu a fost executat sau a fost executat parțial, noul termen pentru prezentarea documentului executoriu spre executare se calculează din ziua în care documentul a fost restituit creditorului.

(4) Prescripția nu este întreruptă dacă intentarea procedurii de executare a fost refuzată de către executorul judecătoresc sau dacă persoana la a cărei cerere sau în al cărei interes a fost inițiată executarea silită a solicitat restituirea documentului executoriu.

Articolul 18

"Repunerea în termen"

(1) Creditorul care a omis termenul de prezentare a documentului executoriu spre executare poate fi repus în termen de către instanța de judecată.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța de judecată de la locul de executare, cu anexarea probelor care dovedesc imposibilitatea prezentării în termen a documentului executoriu spre executare.

(3) Cererea se examinează în ședință de judecată, cu înștiințarea prealabilă a părților despre locul, data și ora examinării. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii.

(4) Încheierea privind cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs.

Articolul 48

”Exercitarea prin reprezentanți a drepturilor în procedura de executare”

(1) Persoana fizică avînd capacitate de exercițiu deplină își poate exercita personal sau prin reprezentanți drepturile în procedura de executare.

(2) Participarea personală nu atrage decăderea din dreptul de a avea în procedura de executare un reprezentant.

(3) Debitorul nu poate realiza prin reprezentant obligațiile indicate în documentul executoriu dacă acestea au caracter strict personal.

(4) Creditorul nu poate fi reprezentat la executarea documentelor executorii care implică participarea sa personală.

(5) Persoana juridică poate fi reprezentată în procedura de executare de către organele sale, care acționează în limitele împuternicirilor acordate prin lege, statut sau prin regulament, ori de către reprezentanți.

Articolul 49

”Formularea împuternicirilor reprezentantului”

(1) Împuternicirile reprezentantului trebuie să fie formulate în procură sau în contract, întocmite în condițiile legii.

(2) Conducătorii de organizații își confirmă împuternicirile prin documente ce atestă funcția sau calitatea lor de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau de lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnat în condițiile legii.

Articolul 50

”Împuternicirile reprezentantului”

(1) Împuternicirea de reprezentare dă dreptul de a efectua toate actele legate de procedura de executare, cu excepția celor de prezentare sau de retragere a documentului executoriu, de transmitere a împuternicirilor către o altă persoană (substituire), de încheiere a tranzacției, de contestare a actelor executorului judecătoresc, de schimbare a modului de executare, de amînare sau de eșalonare a executării, de primire a mijloacelor bănești sau a bunurilor, despre care se va menționa expres în procura eliberată de reprezentat, sub sancțiunea nulității.

(2) Creditorul persoană juridică nu poate împuternici un reprezentant să primească în numele său mijloacele bănești ce-i revin în urma executării silite.

Articolul 61

”Refuzul de a intenta procedura de executare”

(1) Executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă:

- a) documentul nu este de competența sa;
- b) termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;
- c) documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;
- d) documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;
- e) termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;

f) documentul a fost executat.

(2) Refuzul executorului judecătoresc de a intenta procedura de executare nu este o piedică pentru prezentarea repetată a documentului executoriu spre executare după înlăturarea neajunsurilor.

(3) Încheierea privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare poate fi contestată de creditor în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul.

6. CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 111

”Calcularea termenului de procedură”

(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Articolul 112

”Expirarea termenului de procedură”

(1) Termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

(2) Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Articolul 113

”Efectele neîndeplinirii în termen a actului de procedură”

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 116

”Repunerea în termen”

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

ARGUMENTELE ÎN SUSȚINEREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE:

Onorată Curte, prin prisma legislației pertinente sus expuse, noi considerăm că normele supuse verificării constituționalității sunt contrare principiilor fundamentale statuate în Constituția Republicii Moldova.

Astfel deși aparent norma supusă verificării, după înaintarea acțiunii în instanța de judecată nu ar avea o relevanță deosebită asupra soluției cauzei supuse judecării, (*datorită faptului necunoașterii de către reclamant a tuturor circumstanțelor cum ar fi faptul adoptării de către Executorul judecătoresc a încă unei Încheieri Judecătorești prin care acesta a refuzat pornirea procedurii de executare din motivul omisiunii termenului de înaintare titlului executoriu, ca la distanță de 7 zile acesta examinând cererea repetată a creditorului să dispună acceptarea procedurii de executare*), totuși pornind de la constatările Înaltei Curți în Hotărârea nr.19 din 18 decembrie 2012, la pct. 20 "*Curtea reamintește că este competentă anume și exclusiv să aprecieze circumstanțele de drept, cele de fapt fiind, în principiu, irelevante. Prin urmare, controlul constituționalității operat de Curtea Constituțională a priori nu numai că implică, dar și impune exclusiv abordarea "in abstracto" a problemelor de compatibilitate a normelor legale cu cele constituționale.*" și din Hotărârea nr.1 din 15.01.2013 pct.pct. 23 -24 "*Chiar și în cazul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate, care se ridică la aplicarea legii în cadrul litigiului dedus spre soluționare instanței de judecată, Curtea nu este competentă a analiza aplicarea unei anumite dispoziții legale unei situații concrete, ci numai compatibilitatea in abstracto a prevederilor contestate cu normele Constituției. De asemenea, deși soluționarea litigiilor concrete între persoane concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să cuantifice în concreto efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței, prin raportarea normelor contestate atât la dispozițiile constituționale, cât și la prevederile Convenției Europene, Curtea Constituțională statuează asupra calității normei juridice de a respecta in abstracto dispozițiile Constituției și ale Convenției Europene, ținând cont, în același timp, de efectele potențiale sau de riscurile pe care le comportă aceasta în raport cu destinatarii normei.*" precum și importanța problemei abordate, atât pentru situația reclamantului cât pentru întreaga societate, în vederea respectării drepturilor fundamentale ale cetățenilor considerăm întemeiat să solicităm Înaltei Curți verificarea normei supuse verificării, prin prisma compatibilității acesteia cu prevederile Legii Supreme a Republicii Moldova.

Astfel pornind de la faptul că atât CEDO cât Înalta Curte, în nenumărate rânduri au statuat că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept consfințit cumulativ de articolele 20 și 120 din Legea Supremă (*Hotărârea CC nr.39 din 14.12.2017*), totodată Curtea Europeană deasemeni a statuat că executarea unei sentințe sau a unei hotărâri a oricărei instanțe trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art. 6 din Convenție (*cauza Immobiliare Saffi v. Italia, hotărârea din 28 iulie 1999, § 63*), precum și faptul că în virtutea caracterului unitar al procesului civil, Curtea relevă,

prin prisma jurisprudenței Curții Europene, necesitatea respectării garanțiilor ce caracterizează dreptul la un proces echitabil atât în faza judecătorească, cât și în faza executării silite (*Decizia CC nr.9 din 09.10.2014*) ajungem la concluzia legală că procedura de executare a unei hotărâri judecătorești urmează a fi efectuată cu respectarea strictă a drepturilor constituționale consfințite la art.art. 1, 4, 20, 23, 26, 114 și 127 din Constituția Republicii Moldova (coraborarea lor).

Prin urmare atragem atenția Înaltei Curți la faptul că, în viziunea noastră, norma supusă verificării, de fapt contravine normelor constituționale, care în primul rând atentează la respectarea "principiului securității raporturilor juridice", și anume legislatorul, în Codul de Executare a RM, a asigurat creditorul cu suficiente mecanisme și garanții pentru asigurarea executării unei hotărâri judecătorești definitive, dar în același timp în corespundere cu Recomandarea CoE nr. (2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești care stabilește că „în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere prevederile art. 6 și 8 ale Convenției Europene.", precum și prin prisma art.6 al CEDO clar reținem că creditorul urmează să-și exercite drepturile procedurale civile în termenele și modalitatea stabilită de lege, iar aceste obligații în sine dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice. Totodată legislatorul a prevăzut și situația în care creditorul a omis termenul de înaintare a titlului executoriu, astfel la art.18 din Codul de Executare este indicată express modalitatea de repunere în termen, iar aici ținem să atragem atenția la faptul că competența "soluționării acestei probleme" revine exclusiv instanței judecătorești, dar necățind la faptul că este creat un sistem complex (legal) în special ce ține de procedură și de competență, cuvântul "poate" introdus în art. 61 al CE, oferă executorului posibilitatea la libera sa discreție de a "soluționa" unele probleme care nu țin de competența sa, precum acțiuni care pot trezi dubii rezonabile asupra obiectivității acestuia cât asupra legalității întregii procedurii de executare. Ținem să reamintim faptul că această incertitudine legislativă ține nu doar de situația în care creditorul a omis termenul de înaintare dar și în cazul înaintării titlului contrar competenței teritoriale, în lipsa împuternicirilor precum și neconformarea titlului executoriu în sine.

Astfel în toate aceste cazuri legislatorul a prevăzut cadrul legal care permite reglementarea legală a acestor situații, astfel la art. 16-18 al CE al RM și 111, 112, 113 și 116 al CPC al RM – termenul (omiterea, repunerea, întreruperea termenului, competența de repunere, procedura); la art. 48-50 al CE al RM - împuternicirile (modalitate, conținut); art.30 al CE - competența teritorială, Dar necățind la acest fapt, executorul cum am menționat mai sus, conducându-se de simplul cuvânt "poate" introdus în art.61 al CE, la libera sa discreție, fără oferirea vreunei motivări sub aspect legal și factual, ori cuvântul "poate" în esență reprezintă "*intima convincere*" a executorului judecătoresc, căci nici o normă nu reglementează și nici nu explică marja legală de apreciere a întinderii cuvântului "poate". În același timp în continuarea ideii, menționăm repetat că competența soluționării "problemelor" introduse de legislator la alin.(1) al art.61 al CE țin de competența exclusivă a instanței judecătorești.

Onorată Curte, astfel în mod cert se confirmă neconstituționalitatea respectivei norme cu prevederile legii supreme care prevăd că - *Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești*, situație aplicabilă și la etapa de executare a unei hotărâri judecătorești.

Deasigur la caz urmează a fi reținut faptul că "această posibilitate" oferită executorului prin cuvântul "poate" introdus la art.61 al CE, vin în contradicție directă și cu normele care reglementează "claritatea și previzibilitatea" atât a cadrului legal cât a procedurii în "esență", astfel la acest capitol în Recomandarea CoE nr.(2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești este statuat express că: *executarea trebuie definită și fixată de un cadru legal clar, stabilind puterile, drepturile și responsabilitățile părților și ale terților (lit.a pct.1 cap.III) și executarea trebuie făcută în conformitate cu legislația și hotărârile judecătorești relevante. Orice lege trebuie să fie suficient de detaliată pentru a oferi securitate juridică și transparență*

procedurii, precum și pentru a face ca procedura să fie cât mai previzibilă și eficientă (lit.b pct. 1 cap III).

În același timp în aceeași Recomandare la cap.IV pct. 2 este statuat că *Statutul, rolul, responsabilitățile și puterile agenților de executare trebuie să fie prevăzute de lege astfel încât să se dea cât mai multă siguranță și transparență procedurii de executare. Statele trebuie să fie libere să determine statutul profesional al agenților de executare.*

Dar, iarăși revenind la norma supusă verificării, constatăm că aceasta contravine indiscutabil cu prevederile legii supreme, or, nu se supune nici unei critici legale, posibilitatea executorului oferită prin cuvântul "poate" de a decide și soluționa unele probleme majore fără a oferi explicații/motivare a deciziei adoptate, prin urmare cu siguranță procedura de executare nu va fi nici transparentă și nici sigură, iar această situație afectează nu doar debitorul dar și pe creditor care deasemeni are dreptul de a cunoaște toate circumstanțele și motivele care eventual îi pot afecta interesele inclusiv în procedura de executare a unei hotărâri judecătorești definitive.

Prin urmare vom face iarăși trimitere la constatările CC din Hotărârea nr.14 din 15 noiembrie 2012, unde Curtea a reținut că:

"58. [...] prin prisma art.6 pct.1 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sînt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

"Nu este sarcina Curții să stabilească dacă sistemul juridic intern este capabil să garanteze executarea hotărârilor pronunțate de către instanțe. [...] este responsabilitatea fiecărui stat contractant să creeze un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive care îi revin (Ruianu contra României; Ignaccolo-Zenide contra României)". și Hotărârea CC nr.1 din 15.01.2013 : pct.71. Întrucît executarea hotărîrilor judecătorești este parte integrantă a procesului judiciar, Curtea reține că stabilirea regulilor de desfășurare a procesului de executare constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură.

Prin urmare, iarăși revenim la încălcarea "principiului securității raporturilor juridice", astfel atît CEDO cît Înalta Curte în nenumărate rînduri au statuat că o componentă esențială a acestui principiu reprezintă "previzibilitate și accesibilitatea legii", iar în explicare CEDO, acest principiu urmează a fi interpretat în felul următor "Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul nemo censetur ignorare legem nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general."

Astfel, în cauze precum *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvényi contra Ungariei*, 1999, *Rotaru împotriva României*, 2000, *Damman împotriva Elveției*, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. ("principiul securității juridice, fundament al statului de drept repere jurisprudențiale" ion predescu judecător la curtea constituțională, marieta safta magistrat-asistent șef)

Iar avînd în vedere statutările CEDO sub acest aspect, cu ușurință deducem faptul că cuvîntul "poate" introdus în art.61 al CE, aduce atingeri grave principiului securității raporturilor juridice, precum și principiilor potrivit cărora legea "trebuie să fie previzibilă și clară.

Totodată, atragem atenția la faptul că în consecință, norma supusă verificării, într-un final de fapt lezează și dreptul de proprietate al persoanei/debitorului, drept consfințit la art. 46 al Constituției și art.1 al Protocolului nr.1 la Convenția Europeană, or, indiscutabil este faptul că

nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege.

Prin urmare iarăși revenim la faptul că creditorului de către legislator i-au fost oferite toate mecanismele și garanțiile pentru executarea unei hotărâri judecătorești definitive, ba chiar a fost creat și mecanismul de realizare a acestui drept în caz de omisiune întemeiată de îndeplinire în termenul prevăzut de lege, pe cale judiciară. Astfel lipsirea proprietății debitorului în lipsa unui cadru legal, or, situația ”discreție și intima convingere a executorului” cade expres sub conținutul termenul de ”lipsă de cadru legal” constituie o încălcare a dreptului de proprietate.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În baza argumentelor expuse solicităm Înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității prevederilor art.61 alin.(1) al Codului de Executare al RM (în partea evidențiată): (Refuzul de a intenta procedura de executare)

Executorul judecătoresc **poate** refuza intentarea procedurii de executare dacă:

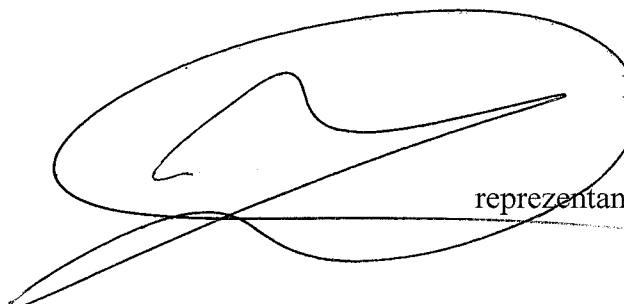
- a) *documentul nu este de competența sa;*
- b) *termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;*
- c) *documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;*
- d) *documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;*
- e) *termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;*
- f) *documentul a fost executat.*

VI – LISTA DOCUMENTELOR

Toate actele ce confirmă cele indicate în prezenta Sesizare sunt anexate la materialele cauzei civile nr. 25c¹¹-116/2018, aflate în gestiunea judecătorului Patrașcu Natalia, judecător în Judecătoria Chișinău.

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Municipiul Chișinău
21 noiembrie 2018

reprezentant/avocat Ipatii Denis

ÎNCHEIERE

21 mai 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Natalia Patrașcu
Angela Pînzari

examinând în ședință publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate formulată de reprezentantul reclamantului Iurcu Veaceslav, avocatul Ipatii Denis în cadrul examinării cauzei civile, la cererea depusă de Iurcu Veaceslav împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, și executorul judecătoresc Ghețiu Liudmila privind contestarea actelor executorului judecătoresc,-

c o n s t a ță :

21 mai 20

1. La 25 mai 2018, Iurcu Veaceslav a depus cerere împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, executorul judecătoresc Ghețiu Liudmila privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

2. Cere, Iurcu Veaceslav:

Grefier: anularea Încheierii executorului judecătoresc Ghețiu Liudmila privind intentarea procedurii de executare nr.023-91/18 din 17 mai 2018;

anularea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezelor procedurii de executare, în baza procedurii de executare nr. 023-91/18 din 17 mai 2018;

incasarea din contul pârâților în beneficiul lui Iurcu Veaceslav a sumei în mărime de 7 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

3. În ședința de judecată, reprezentantul debitorului Iurcu Veaceslav, avocat Ipatii Denis, împuternicit legal prin mandatul nr. 1201388 din 25 mai 2018, a înaintat cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate la prevederile art.61 alin.(1) Cod de executare.

4. Debitorul Iurcu Veaceslav, în ședința de judecată a susținut cererea înaintată de avocatul Ipatii Denis.

5. Reprezentantul creditorului, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, Pantilii Viorica, împuternicită legal prin procura anexată la materialele cauzei nr. 19/7-5 din 02 ianuarie 2019, în ședința de judecată în privința cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate nu a obiectat.

6. Executorul judecătoresc, Ghețiu Liudmila, în ședința de judecată nu s-a prezentat fiind înștiințată legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, la fel, fiind depusă și cerere de examinare în lipsă. (f.d.20).

3.

7. Audiind participanții la proces, examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate formulată de avocatul Ipatii Denis în interesele debitorului Iurcu Veaceslav, instanța de judecată urmează a o admite din următoarele considerente.

8. În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

9. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

În conformitate cu prevederile art. (3) și (4) din Codul de procedură civilă, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

În temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

10. Instanța de judecată constată că normele vizate de către reprezentantul debitorului constituie obiect al controlului de constituționalitate. De asemenea, instanța atestă că prevederile legale contestate de acesta nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

11. Din aceste considerente, ținând cont de faptul că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate spre examinare, având în vedere că instanța de drept comun nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a acestora, instanța va admite solicitarea reprezentantului

debitorului și va ridica excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 alin.(1) Cod de executare.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (3), art. 269-270, art. 423 alin.(2) Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

d i s p u n e :

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.61 alin.(1) Cod de executare, la sesizarea formulată de reprezentantul reclamantului Iurcu Veaceslav, avocatul Ipatii Denis în cauza civilă la cererea depusă de Iurcu Veaceslav împotriva Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, executorul judecătoresc Ghețiu Liudmila privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de avocatul Ipatii Denis se remite Curții Constituționale împreună cu prezenta încheiere și copia cererii privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

Încheierea poate fi atacată o dată cu fondul cauzei.

pr

Președintele ședinței,
judecătorul

Natalia Patrașcu

judec

Deni
cerer